

Jurisprudentie

Eenvoudige zaak blijft complexe materie: Dwangsom voor paardenhouderij zonder vergunning

Het kabinet is druk bezig met een Omgevingswet waarin zestig wetten op het gebied van milieu, ruimtelijke ordening, natuur en water moeten worden geïntegreerd. Dat zou het omgevingsrecht eenvoudiger moeten maken. Dat dat geen overbodige luxe is, blijkt wel uit de vele regels die de handhaver moet kennen bij een relatief eenvoudige activiteit zoals het houden van zeven paarden.

Een inwoner van Heemskerk hield zeven paarden. Volgens Burgemeester en wethouders was sprake van een paardenhouderij zonder milieuvergunning. Om daaraan een einde te maken legden zij hem een last onder dwangsom op. De paardenhouder stelde beroep in en vroeg de voorzitter van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State om een voorlopige voorziening te treffen. Op deze zaak zijn de Wabo en het Besluit omgevingsrecht nog niet van toepassing, maar de uitkomst zou daar niet veel anders zijn.

Kern van de zaak was of B&W er terecht van waren uitgegaan dat de paardenhouder een milieuvergunning nodig had. De paardenhouder vond van niet. Volgens hem was de paardenhouderij al opgericht vóór 1 januari 2002 toen nog geen milieuvergunning nodig was. Als bewijs kwam hij met een stallijst over het jaar 2001, waaruit zou moeten blijken dat in dat jaar al dertien paarden werden gehouden op de dezelfde locatie.

Uit de stapsgewijze redenering van de voorzitter blijkt hoe ingewikkeld het omgevingsrecht is, zelfs in een eenvoudige zaak als deze. De voorzitter begint bij de Wet milieubeheer (Wm). Artikel 1.1, lid 1 Wm verstaat onder inrichting: elke door de mens

bedrijfsmatig of in een omvang alsof zij bedrijfsmatig was, ondernomen bedrijvigheid die binnen een zekere begrenzing pleegt te worden verricht. Dat is hier het geval. Artikel 8.1 Wm bepaalt dat in een algemene maatregel van bestuur inrichtingen kunnen worden aangewezen die niet zonder milieuvergunning mogen worden opgericht of in werking gebracht. Die algemene maatregel van bestuur is het Activiteitenbesluit. Dat wijst als vergunningplichtige inrichtingen aan landbouw inrichtingen waarop het Besluit landbouw op grond van artikel 3 of artikel 4 van dat besluit niet van toepassing is. Artikel 2 van het Besluit landbouw verstaat onder een landbouw inrichting onder meer een paardenhouderij. Volgens artikel 4 is het Besluit landbouw echter niet van toepassing op een inrichting waar landbouwhuisdieren worden gehouden die is opgericht op of na 1 januari 2002 en waarvan een tot de inrichting behorend dierenverblijf geheel of gedeeltelijk is gelegen in een zeer kwetsbaar gebied in de zin van de Wet ammoniak en veehouderij of in een zone van 250 meter rondom een zodanig gebied. Dat laatste was het geval.

Maar was de paardenhouderij ook vóór 1 januari 2002 opgericht? Volgens B&W niet, omdat uit controles was gebleken dat pas

vanaf 19 november 2009 paarden werden gehouden in een omvang alsof deze bedrijfsmatig is. Volgens de Heemskerker wel en als bewijs overlegt hij een stallijst. Onduidelijk was wanneer de stallijst was ingevuld; mogelijk pas na een in 2009 uitgevoerde controle. De voorzitter geeft B&W gelijk. De stallijst is niet van een datum en ook niet van een ondertekening voorzien. Zodoende kan niet worden vastgesteld door wie en wanneer deze is opgesteld. Bovendien vermeldt het document niet om welke inrichting het gaat. De paardenhouder heeft met de overlegging van deze stallijst dus niet aannemelijk gemaakt dat al vóór 1 januari 2002 paarden werden gehouden.

Conclusie: er is een milieuvergunning vereist voor het houden van de zeven paarden. B&W mochten dus een dwangsom opleggen. Het verzoek om voorziening wordt 'Recht doende in naam der Koningin': afgewezen en het beroep ongegrond verklaard.

(Voorzitter ABRvS 30 september 2011, nummers 201106530/1/H4 en 201106530/2/H4)